

PRZYMKNĄĆ SIĘ (16) *vb pf*

się (13), się (3).

inf przymknąć się (6). ◇ *fut 2 sg* przymkniesz się (1). ◇ [3 *sg* przymknie się.] ◇ *praet 3 sg m* przymknął się (5). *f* przymknęła się (2). ◇ [plusq 3 *sg m* był się przymknął. *f* była się przymknęła.] ◇ *imp 2 sg* przymkni się (1). ◇ [con 3 *sg m* by się przymknął. *n* by się przymknęło. ◇ 2 *pl m pers* byście się przymknęli.] ◇ *part praet act* przymknąwszy się (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII(XVIII) w. s.v. przymykać.

1. *Przybliżyć się (niekiedy o działaniach podstępnych); assistere* *Mącz* (8) :

a. *W przestrzeni* (8) : Włzák to częłto widamy [...] Gdy sie słońce z mieściem w poł zyemie przefadza/ Iż go iego promienie doięgąc nie mogą/ [...] Acz gi przedię będye znąc/ ále bárzo bládo/ Aż sie słońce przymknąwzy/ oświeci gi rádo. *RejWiz* 145.

przymknąć się do czego (1): *Assistere ad fores, Przymknąć sie do drzwi. Mącz* 396c; [*TarnConsil* 27].

przymknąć się k(u) komu, k(u) czemu (4): *BielKron* 459v; Ták ci sie biédny Europe doftáło/ Ieno że wołu chciáła przyśięć máło: Bo sie znienagła przymknął z nią ku wodzie *KochPieś* 7; *ActReg* 144; Y což czyniż/ powiáda [*Dedalus*]/ Icóre [...] Ieśli sie k Słońcu przymkniefz złoczyłtemu w zgorę/ Wofk v skrzydeł roftopi/ y opalić skorę. *RybGęśli* C.

przymknąć się pod co (1): [*Tytus obległ Jeruzalem*] był odliczon od miáftá/ bo nań s tyłu Zydowie vderzyli/ gdy sie pod láme mury przymknął *BielKron* 147.

Zwrot: »przymknąć się bliżej« [*szyk zmienny*] (3): *Krolowa przymknęła sie bliżej/ dziwuiąc sie onym rzeczám nigdy nie widánym BielKron* 122v, 459v; *ActReg* 144; [Ale iż sie tu był [*Turek*] bliżej do Korony przymknął/ Tedy o gotowóci/ y o obronie rádźili *TarnConsil* 27].

b. [*O czasie (bezpodmiotowo)*]:

Fraza: »ku dniowi się przymknęło« = *zaczęło świtać*: *zaczem galery [...] na kotwicach stały, [...] czekając, aby się co ku dniowi przymknęło. RadzPodróż* 230.]

c. [*Zbliżyć się w poglądach do kogoś [do kogo]*]: á co potym wymyślono w tych 500. lat do náfzego wieku/ to żebyście odrzucili [...]: bárzobyście się do nas Ewángelikow przymknęli *Respons* I.]

2. *Przybyć, nadejść; accurrere, advolare, afferre se* *Mącz* (8) : *Afferre se, Przymknąć sie/ Wrázić sie. Mącz* 122b.

przymknąć się [do kogo], do czego (1): *Romam accurrit, Przymknął sie do Rzimu Mącz* 74a; [Nowin inszych nimasz na tén czas, [...] jakoż to jeszcze pod wątpieniem, będye znowu co pisać abo dalibog powiádać, gdy się sam W(asa) M(iłość) do nas na tén czas przymkniesz. *ListyPol* II 1549/372; *KmitaŁów* B2v; ták główny nieprzyaciél/ wymierzywłzy ták wiele świátá [...] / áby się do nas przymknął [...] dáley się nie rufzy? *BusLic* 42].

przymknąć się k(u) komu (2): *LibLeg* 11/77; *Safki z swoim woymkiem przymknął sie ku Cefárzowi BielKron* 227v.

przymknąć się dokąd (1): [*mówi družba na weselu*]: Náfzác to tu rodziná przez pochyby iście. Trudnoć ie bowiem poznác w tákowym vbierze/ [...] Muszę się ia tám przymknąć á rozgádác z nimi *ZbylPrzyg* A2v; [Iámá [krolowa] do Ołtromi pod bok Krolowi sie przymknęła *BielKron* 1597 365].

Zwrot: »prętko się przymknąć« (1): Advolare ad homines translatum, Prętko się przymknąć/ hnet przybieżec. *Mącz* 505d.

Przen [do kogo, [do czego]] (1) : DZbanie mój piány/ Dzbanie poléwany/ [...] Iákokolwiek zwano Wino/ co w cię lano/ Przymkni się do nas/ á day się náchylic *KochPieś* 4.

[Zwrot: »z prędką [od czego] się przymknąć«: Gdy zprędká tętén od nóg do vřzu się przymknie [subito cum creber ad auris visus adesse pedum sonitus II 732]/ Wnet oyćiec vpátruiąc po ciémności krzyknie/ Synu vćiekay *VergKoch* 60.]

a. *Skupić się wokół kogoś [ku komu]* (1) : y wybrał im [*Arystoteles przed śmiercią uczniom swoim*] Teofrašta [...] ku ktoremuż po iego śmierci wřzitka *Academia* się przymknęła. *BielŻyw* 107.

Synonimy: 1. przybliżyć się; 2. przybieżec, przybyć, wrazić się.

Formacje współrdzenne cf MKNĄĆ.